ʻATIQOT

VOLUME 93

ISRAEL ANTIQUITIES AUTHORITY
JERUSALEM 2018

'Atiqot
Publications of the Israel Antiquities Authority

Editor-in-Chief: Judith Ben-Michael

Series Editor: Rachel Kudish-Vashdi

English Editors: Shoshana Israeli
Raphael Isserlin
Rachel Kudish-Vashdi
Lori Lender
Ilana Peters
Shelley Sadeh
Aviva Schwarzfeld

Hebrew Editors: Galit Samora-Cohen

Editorial Coordinators: Adi Peer
Aviva Schwarzfeld

Cover Illustrations
English: A Stone Slab Depicting a Female Face, Hellenistic Period, Maresha
(Photography: Clara Amit)
Hebrew: A Milestone Inscribed in Latin with the Name Constantine the Great, Roman Period, Bet Neṭofa Valley
(Photography: Yotam Tepper)

Typesetting and Layout: Ira Bendersky and Hagar Maimon
Production: Ira Bendersky
Preparation of Illustrations: Natalia Zak, Irina Berin and Elizabeth Belashov

Printing: Ayalon Printing, Jerusalem

© 2018, the Israel Antiquities Authority
POB 586, Jerusalem 91004
ISBN 978-965-406-690-7
EISBN 978-965-406-691-4
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il
www.atiqot.org.il

CONTENTS

Burial Caves from the Intermediate Bronze, Middle Bronze and Iron Ages at Nazareth	Yardenna Alexandre	1
Five Incised Stone Slabs from Maresha	Yael Young	45
The Inscriptions on the Milestones from the Bet Neṭofa Valley	Benjamin Isaac	61
The Coins from Ḥorbat Basha	Gabriela Bijovsky	65
Late Byzantine and Early Islamic Bathhouse Remains and Vestiges of Earlier Periods at Azor *Two Fragments of Ceramic Cult Stands, by Raz Kletter*	Edwin C.M. van den Brink, Lev Kapitaikin and Yehudah Rapuano	73
Ramla, The Pool of the Arches: New Evidence for the Water Inlet into the Pool	Ron Toueg and Yael D. Arnon	125

Summaries of the Hebrew Section

A Milestone Station in the Bet Neṭofa Valley, North of Ẓippori, and Its Place within the Roman Imperial Road System in the Galilee	Yotam Tepper	163
Ḥorbat Basha: A Roman–Byzantine-Period Site in the Hinterland of Ashqelon	Ilan Peretz	166

The Hebrew Section 1*–69*

Abbreviations

ADAJ	*Annual of the Department of Antiquities of Jordan*
ANGSBA	Annual of the Nelson Glueck School of Biblical Archaeology
ARCE	American Research Center in Egypt
ASOR	American Schools of Oriental Research
'Atiqot (*ES*)	'Atiqot (English Series)
'Atiqot (*HS*)	'Atiqot (Hebrew Series)
BAR	*Biblical Archaeology Review*
BAR Int. S.	British Archaeological Reports (International Series)
BASOR	*Bulletin of the American Schools of Oriental Research*
CCSL	*Corpus Christianorum, Series Latina, Turnhout*
ESI	*Excavations and Surveys in Israel*
HA	*Ḥadashot Arkheologiyot*
HA–ESI	*Ḥadashot Arkheologiyot—Excavations and Surveys in Israel* (from 1999)
IAA Reports	Israel Antiquities Authority Reports
IEJ	*Israel Exploration Journal*
JAC	*Jahrbuch für Antike und Christentum*
JARCE	*Journal of the American Research Center in Egypt*
JGS	*Journal of Glass Studies*
JHS	*Journal of Hellenic Studies*
JMA	*Journal of Mediterranean Archaeology*
JPOS	*Journal of the Palestine Oriental Society*
JRA	*Journal of Roman Archaeology*
JSOT	*Journal for the Study of the Old Testament*
JSP	Judea & Samaria Publications
LA	*Liber Annuus*
MA	*Mediterranean Archaeology*
NEA	*Near Eastern Archaeology*
NEAEHL 5	E. Stern ed. *The New Encyclopedia of Archaeological Excavations in the Holy Land* 5: *Supplementary Volume.* Jerusalem 2008
OBO	Orbis Biblicus et Orientalis
OBO.SA	Orbis Biblicus et Orientalis Series Archaeologica
OIP	*Oriental Institute Publications*
PEFA	Palestine Exploration Fund Annual
PEFQSt	*Palestine Exploration Fund Quarterly Statement*
PEQ	*Palestine Exploration Quarterly*
QDAP	*Quarterly of the Department of Antiquities of Palestine*
SBF	Studium Biblicum Franciscanum
ZDPV	*Zeitschrift des deutschen Palästina-Vereins*

Contributors

Benjamin Isaac, PhD
Tel Aviv University

Edwin C.M. van den Brink, PhD
Israel Antiquities Authority

Gabriela Bijovsky, PhD
Israel Antiquities Authority

Ilan Peretz
Israel Antiquities Authority

Lev Kapitaikin, PhD
Tel Aviv University

Ron Toueg
Israel Antiquities Authority

Yael D. Arnon, PhD
University of Haifa

Yael Young, PhD
The Hebrew University, Jerusalem, and
Shenkar Colledge of Engineering, Design and Art

Yardenna Alexandre
Israel Antiquities Authority

Yehuda Rapuano
Israel Antiquities Authority

Yotam Tepper, PhD
Israel Antiquities Authority

עתיקות

כרך 93

רשות העתיקות
ירושלים התשע"ט

עתיקות
פרסומי רשות העתיקות

עורכת ראשית: יהודית בן־מיכאל

עורכת הסדרה: רחל קודיש־ושדי

עריכה עברית: גלית סמאורה־כהן

עריכה אנגלית: רפאל איסרלין
שושנה ישראלי
לורי לנדר
אילנה פיטרס
רחל קודיש־ושדי
שלי שדה
אביבה שוורצפלד

רכזות מערכת: עדי פאר
אביבה שוורצפלד

איורי עטיפה
עברית: אבן מיל נושאת כתובת בלטינית של קונסנטין, התקופה הרומית, בקעת בית נטופה (צילום: יותם טפר)
אנגלית: דמות אישה חרותה באבן, התקופה ההלניסטית, מרשה (צילום: קלרה עמית)

סדר ועיצוב: אירה בנדרסקי והגר מימון
הבאה לדפוס: אירה בנדרסקי
הכנת איורים לדפוס: נטליה זק, אירינה ברין ואליזבט בלשוב

דפוס: דפוס איילון, ירושלים

© כל הזכויות שמורות לרשות העתיקות
ת״ד 586, ירושלים 91004
ISBN 978-965-406-690-7
EISBN 978-965-406-691-1
ISSN 0792–8424

www.antiquities.org.il
www.atiqot.org.il

תוכן העניינים

תחנת אבני מיל בבקעת בית נטופה, מצפון לציפורי, ומקומה במערך הכבישים הרומיים־האימפריאליים בגליל	יותם טפר	1*
חורבת בשה: אתר מהתקופות הרומית והביזנטית בעורף החקלאי של אשקלון	אילן פרץ	25*

החלק האנגלי

מערות קבורה מתקופת הברונזה הביניימית, מתקופת הברונזה התיכונה ומתקופת הברזל בנצרת	ירדנה אלכסנדר	1
חמש אבנים מעוטרות בחריתה ממרשה	יעל יונג	45
הכתובות על אבני המיל מבקעת בית נטופה	בנימין איזק	61
המטבעות מחורבת בשה	גבריאלה ביכובסקי	65
שרידי בית מרחץ משלהי התקופה הביזנטית – התקופה האסלאמית הקדומה ושרידים קדומים יותר באזור שני שברים של כנים פולחניים מחרס, מאת רז קלטר	אדווין ון דן ברינק, לב קפיטייקין ויהודה רפיואנו	73
רמלה, ברכת הקשתות: עדויות חדשות בנוגע למקום כניסת המים לברכה	רון טואג ויעל ד׳ ארנון	125